

gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026

Portefeuillehouder mr. drs. Beryl van Straten

Inlichtingen Marga Heijenk

Collegevergadering 26 mei 2026

Raadsvergadering

Raadsvoorstelnummer 13386908

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

- op grond van artikel 87 van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen op bijlage 4 van het Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026; de geheimhouding wordt opgelegd op grond van artikel 5.1 lid 2 onder b en f van de Wet open overheid in verband met de economische en financiële belangen van de gemeente en de bescherming van andere dan in het eerste lid, onder c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens.

Het college besluit de raad voor te stellen om:

- in te stemmen met de bijstelling van het gemeentelijke investeringsplan voor de jaren 2026-2030 conform bijlage 2 van het Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026;
- vast te stellen de 15^e kredietverstrekking voor 2026, waarbij de volgende aanpassingen worden verwerkt:
 - doorschuiven van in 2026 geplande uitgaven van diverse geautoriseerde kredieten met als gevolg een verlaging van de voor de jaarschijf 2026 vrijgegeven investeringen met een totaalbedrag van € 20,9 miljoen;
 - doorschuiven van in 2026 geplande uitgaven van nog niet geautoriseerde investeringen met als gevolg een verlaging van de jaarschijf 2026 voor een bedrag van € 1,1 miljoen;
 - vrijval van diverse investeringen voor een totaalbedrag € 9,4 miljoen;
- het Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026 vast te stellen, exclusief de hoofdstukken 1 Strategisch perspectief, 2 Perspectief per onderwerp en bijlage 4.

2. Samenvatting

Conform de notitie Planning en Control Cyclus 2024 (11527123) geeft het strategisch perspectief investeringen (SPI) voorjaar inzicht in de meerjarige investeringsambities. Het gaat hierbij om investeringen met lange termijnperspectief (ambitie) naar plan (nog te autoriseren) tot uitvoering (lopende investeringen). Ten opzichte van eerdere edities is aan dit SPI voorjaar het onderdeel Fasering toegevoegd. We maken inzichtelijk in welke projectfasering de plannen zich bevinden zoals haalbaarheidsfase of uitvoeringsfase. Daarnaast verdelen we de plannen in vier categorieën naar economisch dan wel technisch karakter zoals investeringen met een verplichting, investeringen als gevolg van wet- en regelgeving, vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen. Op deze wijze vergroten wij ons inzicht in de sturingsmogelijkheden voor weloverwogen besluitvorming.

Tot slot rapporteren wij over de uitvoering van de door de raad geautoriseerde investeringskredieten, dit in het kader van de controlerende en sturende taak van de raad. Het SPI voorjaar 2026 heeft als standlijn 31 maart 2026.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

In het hoofdstuk Strategisch perspectief geven we inzicht in investeringen tot en met het jaar 2042. Deze investeringen zijn nog niet verwerkt in het investeringsplan en het huidige meerjarenbeeld. Het geeft de raad inzicht in de effecten van de gewenste investeringen op de financiële positie van onze gemeente.

Daarnaast wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken in de uitvoering van lopende investeringen met een bruto investeringsbedrag van € 2,0 miljoen of hoger, de zogenaamde grote projecten.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

We inventariseren alle gewenste en noodzakelijke investeringen voor de lange termijn en laten zien wat de impact hiervan is op de schuldpositie. Er wordt gerekend met de meest actuele gegevens waarover we op dit moment beschikken. Met de kapitaal- en exploitatielasten van de investeringen die zijn opgenomen in het hoofdstuk Lange termijn investeringen is nog geen rekening gehouden in het huidige meerjarenbeeld. Dit gebeurt pas op het moment dat de raad besluit om een investering op te nemen in het investeringsplan. Deze besluiten zijn in principe onderdeel van de integrale afweging bij een voorjaarsrapportage.

Langetermijninvesteringen

De totale bruto investeringsportefeuille in dit SPI tot en met het jaar 2042 behelst een investeringsbedrag van € 2,1 miljard bruto en € 1,4 miljard netto. In voorgaande SPI's waren bij de langetermijninvesteringen alle maatregelen uit alle gebieden met mogelijke woningbouwprojecten (focus-, potentie- en voorraadgebieden) volledig meegenomen in de cijfers. Met de vaststelling van de Investeringsstrategie en -analyse schaa sprong Wonen (12848270) (IVA) zijn de focusgebieden vastgesteld. In dit SPI hebben we alleen de maatregelen behorende bij de focusgebieden en de potentiegebieden Nieuw-Vennep West en Cruquius Werfkwartier verwerkt.

In het SPI voorjaar 2024 is aangekondigd dat het SPI nog in ontwikkeling is, dat gefaseerd wordt uitgewerkt in drie stappen. Met voorliggend SPI wordt invulling gegeven aan de tweede fase. In dit SPI voegen we aan de investeringen de projectfasering toe. Projecten worden ingedeeld in vier projectfasen. Om nog meer inzicht en stuurinformatie te genereren voegen we daarnaast een viertal nieuwe categorieën toe om de afweging en prioritering van investeringen te ondersteunen.

Uit het SPI blijkt dat van de bruto-investeringen 54% vervangingsinvesteringen zijn en 71% zich bevindt in de wenselijkheidfase omdat veel investeringen pas op lange termijn gepland staan en er dus nog geen concrete plannen zijn uitgewerkt en nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden. Verdere uitwerking is noodzakelijk om bestuurlijke keuzes te onderbouwen en prioritering mogelijk te maken.

In de paragraaf Financiële positie belichten we de effecten van de totale plannen aan de hand van de financiële indicatoren: lasten schuldpositie, netto schuldquote en solvabiliteit. Mochten we alle bekende investeringen volgens de huidige inschattingen realiseren dan staan alle drie de indicatoren eind 2041 in het rood. Volgens het beleid uit de Notitie schuldpositie 2023 (7282099) is dan direct inzetten van het handelingsrepertoire noodzakelijk, met als doel

versnelde afbouw van schuld. Als we de bekende investeringen berekenen met 57,5% vanwege de lagere realisatiegraden die we in het verleden hebben gerealiseerd dan zien we enkel één rode indicator vanaf 2028. Bij dit scenario hoort niet direct een handelingsperspectief tot afbouwen schuld, maar verhoogde waakzaamheid met aandacht voor de schuld.

Lopende investeringen € 2 miljoen en hoger

Het SPI geeft ook inzicht in de voortgang en bijstelling van investeringen van € 2,0 miljoen en hoger. Indien een investering minder dan € 2 miljoen bedraagt, maar grote risico's met zich meebrengt, wordt deze investering ook nader toegelicht. Door deze vorm van kredietbewaking wordt geanticipeerd op de verwachte overschrijdingen en onderschrijdingen op investeringskredieten. Hiermee verhogen wij de mate van rechtmatigheid en getrouwheid op bestedingen in projecten.

Voor elk groot project zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- algemene informatie;
- projectomschrijving;
- actuele ontwikkelingen;
- kansen en risico's;
- gevraagde beslissingen;
- financiële gegevens.

De opgenomen informatie is gebaseerd op de bekende gegevens en inzichten per standlijn 31 maart 2026. Onder het onderwerp 'actuele ontwikkelingen' worden de ontwikkelingen ten opzichte van het SPI najaar 2025 toegelicht.

De volgende projecten zijn nieuw opgenomen in dit SPI voorjaar 2026:

- Integraal Kindcentrum De Zwaan Zwanenburg (onderdeel uit het Integraal huisvestingsplan onderwijs);
- Pionier-Bols Bovenwijken;
- Pionier-Bols Inrichting Openbare Ruimte;
- Renovatie Bennebroekerbrug, Zwaanshoek.

Samenhang met de planning- en controlcyclus

Het SPI voorjaar 2026 wordt gelijktijdig met de Voorjaarsrapportage 2026 ter behandeling en vaststelling aangeboden aan de raad. Het onderdeel over de langlopende investeringen is bedoeld als informatie voor de raad bij het prioriteren van de gewenste en noodzakelijke investeringen. Dit gedeelte vraagt daarom geen besluitvorming.

Het onderdeel met de rapportage over de lopende investeringen en investeringsprojecten wordt wel vastgesteld. In dit SPI is het uitgangspunt de stand van het investeringsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026-2029, het SPI najaar 2025 en de doorschuivingen uit de Jaarstukken 2025. Dit leidt tot een bijgestelde stand van het investeringsplan. Deze stand wordt gebruikt voor de raming van de kapitaallasten en eventueel exploitatielasten die in de Voorjaarsrapportage 2026 worden verwerkt. Daarmee is het SPI een onderdeel van de gemeentelijke planning- en controlcyclus. Gezien deze werkwijze is het logisch dat volgtijdelijk eerst het SPI voorjaar 2026 wordt vastgesteld en daarna de Voorjaarsrapportage 2026.

3.3 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel is een samenvattend meerjarenoverzicht opgenomen van het Investeringsplan 2026-2030.

Samenvatting mutaties

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Stand SPI najaar 2025 (bruto)	93.116	87.930	93.484	26.052	0
Nieuwe investeringen SPI najaar 2025	1.309	250	274	189	0
Genomen raadsbesluiten vóór Voorjaarsrapportage 2026	27.750	16.230	-4.883	0	0
Mutaties dekking reserves	-8.273	0	0	0	0
Mutaties dekking bijdrage derden	-4.786	-250	-16	-67	0
Beginstand Investeringsplan voorjaar 2026 (bruto)	109.116	104.160	88.859	26.174	-
Doorschuiven van 2026 naar 2027 en verder met krediet	-20.937	7.596	-2.701	3.476	12.959
Doorschuiven van 2026 naar 2027 en verder zonder krediet	-1.158	1.158	0	0	0
Vrijval van investeringen met krediet	-5.629	-2.405	1.658	0	0
Vrijval van investeringen zonder krediet	-3.125	261	-848	601	0
Mutaties dekking reserves	13.249	-6.229	580	-1.382	-2.867
Mutaties dekking bijdrage derden	6.473	724	-1.732	0	-1.150
Eindstand SPI voorjaar 2026 (netto)	97.989	105.265	85.816	28.869	9.122

Wat zijn de financiële risico's?

De voornaamste risico's betreffen risico's in de voortgang door diverse factoren zoals bezwaren uit de omgeving en capaciteit zowel ambtelijk als bij uitvoerende marktpartijen. Daarnaast zijn er aanbestedingsrisico's, risico's rondom netcongestie en vanwege de geopolitieke situatie het risico op stijging van de prijzen van bouwmaterialen. De risico's en beheersmaatregelen worden in het SPI per project inzichtelijk gemaakt evenals de kansen.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad heeft het budgetrecht en stelt het SPI voorjaar 2026 (exclusief het hoofdstuk Lange termijn perspectief en de geheime bijlage 4. Deze worden ter informatie aangeboden. Het college is verantwoordelijk voor het tot stand komen van de planning- en controlproducten. De portefeuillehouder Financiën is binnen het college eerste aanspreekpunt voor de planning- en controlproducten.

3.5 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De raad wordt via de reguliere planning- en controlcyclus geïnformeerd over de uitvoering van de investeringen. Het eerstvolgende planning- en controlproduct waarin dit gebeurt, is het SPI najaar 2026.

3.6 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de MRA en er zijn met betrekking tot dit onderwerp geen regionale afspraken gemaakt.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

Hermineke van Bockxmeer

de burgemeester,

Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

1. Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026 + Bijlage 1 tot en met 3
2. Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026 - Bijlage 4 (geheim)